

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ – joulukuu 2022

”KÄYTÄVÄLLÄ ETEENPÄIN – OLKAA HYVÄ ...”

Olimme koko *Opaskoirakoulun* porukka: Lasse, Kirsi ja minä, opettamassa koiria Helsingissä 1980 -luvun alkupuolella. Tulimme *Mäkkylästä* kaupunkiin junalla, sillä koulun ainoalla autolla eli Volkkarilla oli silloin muuta ajoa. Sivun mennessä sanoen Volkkari oli koirille mieluinen automerkki, jonka ne tunnistivat moottorin äänestä. Volkkareita oli siihen aikaan paljon liikenteessä ja niiden kaikkien kyytiin oli useimmilla koirilla halu päästä.

Vuonna 1940 opaskoiratyöstä tehdyssä lyhytfilmissä näytetään, että opaskoiran paikka raitiovaunussa on takavaunun etusillalla. Hyvin silloiset sotasokeiden opaskoirat vaunusillalle opastivatkin.

Kolmikkomme kaupunkireissun tarkoitus oli osaltaan koirien totuttaminen kulkemaan julkisilla liikennevälineillä – sillä kertaa junalla ja raitiovaunulla.

Ratikkaan mentiin vaunujen takaovista. Kesikäytävän alussa kohdattiin rahastaja, joka istui kopperossaan pystysuunnassa säädettävällä tuolilla. Kun matkustajia oli paljon, nosti rahastaja tuoliaan ylemmäksi yltääkseen asioimaan kauempana seisovien matkustajien kanssa – ruuhka-aikoina hän joutui tehtävässään jopa seisaaltaan kurottautumaan. Ihmisten ruuhkauduttua paikalleen rahastajalta kävi käsky: ”Käytävällä eteenpäin – olkaa hyvä!” Lause oli hyvin harjoiteltu ja siksi se tehoi. Lassen tultua rahastajan kohdalle tavallista vähän kookkaamman koiransa kanssa rahastaja toppasi hänet ja sanoi kiukkuisesti: ”*Voi, voi, ei noin suurta koira!*” Lasse oli rahastajan lailla sukkela verbaalilahjakkuus ja hän vastasi pyhäjokisella murteella: ”*Vaikia sitä on nyt tässä pienentämäänään ruveta!*” Rahastaja mykistyi ja nopeasti livahdimme kaikki kolme koirinemme käytävällä eteenpäin.

Sotasokeiden kulkuvalla junakyytiin

Paikallisbussilla liikuttaessa koulutettavan koiran kanssa ei ollut vaikeuksia. Joskus tosin koiralle saattoi tulla autopahoinvointia, kun siihen aikaan ei oltu paljon liikuttu koirien kanssa autoilla ja ne saattoivat jopa pelätä niitä ja muitakin työkoneita. Oksennusta ehkäistäessä täytyi koira pitää päätä ylhäällä, kuono kohti taivasta. Muita autoista ja koneista johtuvia pelkoja hälvennettiin menemällä koiran kanssa toistuvasti istuskelemaan kyseisten kohteiden läheisyyteen ja näin koirat ajan mittaan voittivat pelkonsa. Perimältään arkoja koiria oli turha ottaakaan opaskoirakoulutukseen.

Nykyajan yleinen termi koirien koulutuksessa on koiran *positiivinen vahvistaminen*. Lasse sanoi, että hän ei kouluta koiria, vaan opettaa niitä. Jos joku erehtyi käsittelemään koira kovakouraisesti, Lasse totesi ao. henkilön *kouluuttavan* sitä eli nykykielellä *positiivinen vahvistaminen* oli hänen mielestään päässyt unohtumaan.

Me nuoret kouluttajan alut ujostelimme kulkea junalla kaupunkikoulutukseen, koska

koirat matkustivat ”pummilla”, josta konnari sitten huomautteli. Lasse keksi tähänkin tilanteeseen ratkaisun. Hän varusti meidät Opaskoirakoululta löytyneillä sotasokeiden opaskoiran kuljetusluvilla, joissa oli muistaakseni virallisten tietojen lisäksi maininta oikeudesta ottaa koira mukaan myös makuuvaunuun. Niin me ”sotasokeat” kouluttajat sitten kuljimme junalla Mäkkylän ja Helsingin väliä kunnianarvoisine koirinemme!

Juha Herttuainen